

Guverner dr Radoje Žugić o stanju u bankarskom sektoru

Očekujemo povećano kreditiranje u ovoj godini

PODGORICA - Očekujemo povećanu kreditnu aktivnost banaka u ovoj godini s obzirom na veoma dobru likvidnost, stabilan depozitni potencijal i pojačanu konkurenciju na tržištu. Naša očekivanja ohrabruje smanjenje kamatnih stopa koje ukazuje da banke više ne prepoznaju kreditni rizik kao veoma visok već kao relativno umjeren, kazao je u intervjuu Pobjedi guverner dr Radoje Žugić.

On je naglasio da je eksterna revizorska kuća KPMG izrazila „izuzetno pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje Centralne banke u prošloj godini“.

POBJEDA: Kakve trendove u tekućoj godini očekujete u bankarskom sektoru po svim ključnim parametrima?

ŽUGIĆ: Crnogorski bankarski sektor je stabilan, likvidan i dobro kapitalizovan. Koeficijent solventnosti je na kraju 2017. iznosio 16,37 odsto, što je znatno iznad regulatornog minimuma. Bankarski sistem je na kraju 2017. godine ostvario dobit u iznosu od 35,1 miliona eura.

Ukupna aktiva na nivou bankarskog sistema bilježi rast od 10,34 odsto i iznosi 4,2 milijarde na kraju 2017. godine. Ukupni depoziti iznose 3,3 milijarde eura i takođe bilježe značajan rast od 13,64 odsto. Rast depozitnog potencijala odražava povjerenje u bankarski sistem.

Ukupni neto krediti i potraživanja od banaka i klijenata iznosili su 2,6 milijardi, što je za 13,24 odsto više u odnosu na prethodnu godinu. Nekvalitetni krediti i potraživanja (NPL) iznose 197 miliona eura i bilježe značajno smanjenje u prethodnom periodu. Naime, na kraju 2017. godine NPL iznosi 7,29 odsto ukupnih kredita i potraživanja, što je za 3 procentna poena manje u odnosu na kraj 2016. godine.

Iako NPL u

jednogo-

dišnjem periodu bilježi pad od blizu 21 odsto, prostora za njegovo smanjenje i dalje ima, i na tome CBCG intenzivno radi kroz aktivan supervizorski proces. Banke na kvartalnoj osnovi izvještavaju Centralnu banku o rezultatima upravljanja operativnim ciljevima za nekvalitetne kredite, u skladu sa svojim operativnim strategijama koje CBCG kontinuirano nadgleda. Novi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dobrovoljnom finansijskom restrukturiranju omogućava dinamičnije smanjivanje nekvalitetne aktivne sa novim elementima podsticaja za banke i klijente, i njegovo važenje je produženo za još jednu godinu.

S obzirom na veoma dobru likvidnost, stabilan depozitni potencijal i pojačanu konkurenciju na tržištu, za očekivati je povećanje kreditne aktivnosti banaka u ovoj godini. Poboljšanje kvaliteta kreditnog portfolija kroz smanjenje nekvalitetnih kredita, kao i trend smanjenja kamatnih stopa, doprinose tome da naša očekivanja idu u pravcu povećanja kreditne aktivnosti.

POBJEDA: Kakvo kretanje

Uštede u IT 40 odsto

POBJEDA: Kakvi su efekti racionalizacije i da li će u tekućoj godini biti nastavljen ovaj proces?

ŽUGIĆ: CBCG je tokom 2017. bila izuzetno posvećena racionalizaciji troškova. Uložili smo dodatne napore kako bi ostvarili uštede na ukupnim poslovnim rashodima, a posebno na pozicijama administrativnih i operativnih troškova.

Uštede na poziciji administrativnih troškova tokom 2017. ostvarene su zahvaljujući kontinuiranom sprovođenju mjera racionalizacije troškova kancelarijskog materijala, energije, komunalnih i nematerijalnih usluga, naknada drugim fizičkim licima... Operativni troškovi poslovanja

su, takođe, bili manji od planiranih za 20 odsto, zahvaljujući uštedama ostvarenim na svim pozicijama - održavanju osnovnih sredstava i opreme, telekomunikacionih usluga, naknada po ugovorima o poslovnoj saradnji...

Značajna racionalizacija ostvarena je i kod troškova informacionog sistema, pri čemu nije dovedena u pitanje, već je unaprijeđena podrška ovog segmenta poslovanja funkcijama Centralne banke. Investiciona potrošnja u dijelu informacionih tehnologija - nabavke računarske opreme, softvera i licenci je smanjena za 40 odsto, pa su time postignute značajne uštede u odnosu na plan i prethodni period.

kamata na kredite i na štednju očekujete u tekućoj godini?

ŽUGIĆ: Kamatne stope banaka imaju konstantan opadajući trend već par godina. Prosječna ponderisana efektivna kamatna stopa na ukupne

kredite na nivou sistema u decembru 2017. godine iznosi 6,81 odsto, dok je na kraju 2016. iznosila 7,45 odsto, odnosno na kraju 2015. godine 8,53 odsto. Slično, opadajući trend bilježe i pasivne kamatne stope. Naime, prosječna ponderisana pasivna kamatna stopa na ukupne depozite iznosila je 0,69 odsto na kraju 2017, dok je na kraju 2016. iznosila 0,93 odsto, odnosno 1,22 odsto na kraju 2015. godine.

Ulazak novih banaka na tržište u prethodnom periodu doveo je do povećanja konkurencije i samim tim djelimično jeste doprinio smanjenju kamatnih stopa. Rast depozita i likvidnost bankarskog sektora koja je na više nego zadovoljavajućem nivou, doprinijeli su tome da banke imaju veći iznos raspoloživih sredstava. Smanjenje kamatnih stopa ukazuje na to da banke više ne prepoznaju kreditni rizik kao veoma visok već kao relativno umjeren, što ohrabruje naša očekivanja u pogledu rasta kreditne aktivnosti.

POBJEDA: Kako je eksterni nezavisni revizor ocijenio poslovanje i rad Centralne

CBCG nema informaciju da Sosijete ženeral odlazi

POBJEDA: Mediji su ponovo aktuelizovali priču o odlasku Sosijete ženerala iz Crne Gore, da li CBCG ima takvu informaciju i u slučaju da se to desi - kakva bi bila sudbina radnika?

ŽUGIĆ: Centralna banka nije upoznata sa informacijom da je menadžment Sosijete ženerale grupe u sklopu svoje poslovne strategije razmatrao i donio aktuelnu odluku o prodaji svoje banke u Crnoj Gori. Svakako, u odnosu na ponovljene nezvanične najave iz drugih medija o mogućem povlačenju banke iz Crne Gore, kao i obaveze da usljed nezvaničnih informacija u ovom trenutku poštujemo i spriječimo narušavanje prava svih aktuelnih strana, mišljenja sam da nije legitimno davati dalje komentare na ovo pitanje.

banke u prošloj godini? Kakav poslovni rezultat očekujete u tekućoj godini?

ŽUGIĆ: Finansijsko poslovanje CBCG za 2017. je, u prvom redu, karakterisao visok nivo racionalizacije troškova. Naime, ostvareni rashodi CBCG u prošloj godini niži su od planiranih i uporednih veličina. Kvalitet i efektivnost finansijskog upravljanja potvrđen je i ocjenom nezavisnog eksternog revizora, renomirane revizorske kuće KPMG. Ova revizorska kuća je izrazila „izuzetno pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje CBCG“, ističući da „finansijski iskazi pružaju istinit i fer prikaz finansijskog stanja banke na 31. decembar 2017,

poslovni rezultat i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja“. Zahvaljujući stalnoj posvećenosti mjerama interne ekonomije i sveobuhvatnom analiziranju faktora koji utiču na ostvarivanje prihoda i izvršavanje rashoda, CBCG je, na kraju 2017. godine, iskazala visok pozitivan neto rezultat i povećanje ukupne bilansne sume i ukupnog kapitala. Sprovođeci odredbe Zakona o Centralnoj banci, postignuta dobit za raspodjelu će, u iznosu od 50 odsto, biti raspoređena u državni budžet. Preostalih 50 odsto će se usmjeriti u jačanje osnovnog kapitala CBCG, kao jednog od prepoznatih preduslova jačanja finansijske nezavisnosti centralnih banaka u Evropskom sistemu centralnih banaka (ES-CB).

Posebno su dobri rezultati ostvareni u oblasti upravljanja međunarodnim rezervama (finansijske i bankarske operacije), gdje se, i pored izrazito nepovoljnih i negativnih kamatnih stopa, odnosno dodatno pogoršanih uslova investiranja na finansijskim tržištima tokom 2017. godine, ostvaruju veći prihodi u odnosu na ranije godine. U ovom važnom segmentu poslovanja ostvarene su visoke uštede, kroz preduzimanje aktivnosti u cilju kompenzovanja dijela troškova po osnovu negativne kamatne stope koju CBCG plaća plasiranjem sredstava na međunarodnim tržištima novca i kapitala.

POBJEDA: Novim zakonskim rješenjima CBCG će dobiti dodatne ingerencije - da li to podrazumijeva i povećanje broja radnika u narednom periodu?

ŽUGIĆ: Novim zakonskim rješenjima predviđeno je dalje jačanje supervizorske funkcije CBCG, te širenje nadležnosti ove institucije na segmente poslova finansijskog lizinga, faktoringa i otкупа potraživanja. Iako su nadležnosti CBCG značajno proširene, naš plan je da, u prvoj fazi, koristimo sve raspoložive interne resurse. Vodićemo računa o racionalizaciji, ali i obezbjeđivanju uslova za nesmetano izvršavanje funkcija banke.

Mira POPOVIĆ-MILOVIĆ

KPMG izrazila „izuzetno pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje Centralne banke“. Posebno dobri rezultati u oblasti upravljanja međunarodnim rezervama (finansijske i bankarske operacije), gdje se, i pored

izrazito nepovoljnih i negativnih kamatnih stopa, odnosno dodatno pogoršanih uslova investiranja na finansijskim tržištima tokom 2017. ostvaruju veći prihodi u odnosu na ranije godine

Racionalni prema novim zahtjevima

POBJEDA: Očekujete li u tekućoj godini pregrupisavanja u bankarskom sektoru ili dolazak novih banaka i kojih?

ŽUGIĆ: Bankarski sistem je značajno unaprijeđen u prethodnom periodu. Postoje predlozi određanih finansijskih institucija

za njegovo eventualno konsolidovanje, a istovremeno i brojni zahtjevi za ulazak na naše tržište.

Prema takvim predlozima, Centralna banka se odnosi konzervativno i racionalno, vodeći prvenstveno računa o ostvarivanju njene osnovne funkcije, koja se odnosi na očuvanje i podsticanje stabilnosti finansijskog sistema Crne Gore.